

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Sini Tuulikki Silvander	Telia Tunnistus	09.03.2026 11:22:00 UTC+02:00
KALLE-PEKKA HIETALA	Telia Tunnistus	09.03.2026 11:27:34 UTC+02:00
PIRKKO HANNELE KUUSELA	Telia Tunnistus	09.03.2026 15:44:00 UTC+02:00
LIISA KERTTU ANNELE RAUTANEN	Telia Tunnistus	12.03.2026 14:41:39 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (51 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Vammaisneuvosto

05.03.2026

Kokoustiedot

Aika 05.03.2026 klo 17:00 - 21:18
Kokoustauko klo 19.00-19.10.

Paikka Sähköinen kokous, Teams

Läsnä	Kuusela Pirkko	puheenjohtaja	
	Valtonen Marsa	1. varapuheenjohtaja	
	Koskinen Juha-Matti	2. varapuheenjohtaja	
	Holmlund Jessica	3. varapuheenjohtaja	
	Ahlgren Rosita	jäsen	
	Bäckström Hanna	jäsen	
	Eriksson Kenneth	jäsen	
	Huotari Eino	jäsen	
	Kalliomäki Susanna	jäsen	
	Karhunen Ritva	jäsen	
	Karlsson Inger	jäsen	
	Paasikivi Tom	jäsen	
	Penttilä Kaisa	jäsen	
	Rautanen Liisa	jäsen	
	Silvander Sini	jäsen	
	Tynkkynen Kaarina	jäsen	saapui klo 17.05.
	Westerlund-Horttana Clara	jäsen	
	Virtanen Terhi	jäsen	saapui klo 17.07.
Österberg Hanne	jäsen		
Hukari Hanna	aluehallituksen edustaja		
Westergård Mikaela	palvelualuejohtaja, perhe- ja vammaispalvelut		
Hokkanen Timo	palvelulinjajohtaja	saapui, klo 17.44.	
Moisala Jarno	hallintojohtaja	poistui klo 19.01.	
Diov Leila	logistiikkapalvelujen päällikkö		
Keskitalo Tuomas	asuntohankepäällikkö	poistui klo 17.33.	
Hietala Kalle	hallinnon asiantuntija, sihteeri		
Poissa	Virkkula Irmeli	jäsen	
	Aittola Kalevi	rakennuttamispäällikkö	

Allekirjoitukset

Pirkko Kuusela
puheenjohtaja

Kalle Hietala
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Liisa Rautanen
pöytäkirjantarkastaja

Sini Silvander
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa
12.03.2026

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 10		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 11		Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	7
§ 12		Vammaispalvelujen erityisen vaativan tuen asumisyksikön hankesuunnitelman esittelyn merkitseminen tiedoksi	9
§ 13		Lastensuojelun ympärivuorokautisten palvelujen hankinnan strategisten periaatteiden esittelyn merkitseminen tiedoksi	14
§ 14		Liikkumista tukevien palvelujen ajankohtaiskatsauksen merkitseminen tiedoksi	17
§ 15		Katsaus perhe- ja vammaispalvelujen ajankohtaisiin asioihin	19
§ 16		Vammaisneuvoston aloitteen "LUVN asiakasmaksujen maksukaton täyttymisen seurantavastuun siirto LUVNille, maksukaton seurannan digitalisointi, ja laskutuksen automaattinen katkaisu maksukaton täytyttyä" hyväksyminen	20
§ 17		Vammaisneuvoston aloitteen "palvelujen turvallisuudesta ja palvelujen merkityksestä osana hyvinvointia" hyväksyminen	24
§ 18		Vammaisneuvoston lausunnon "soveltamisohjeen laatimista ja monikanavaista tiedottamista uudesta vammaispalvelulaista" hyväksyminen	30
§ 19		Vastauksen antaminen vammaisneuvoston 4.12.2025 § 85 aloitteeseen hajusteettomuuden paremmasta huomioinnista hyvinvointialueen tiloissa	33
§ 20		Vastauksen antaminen vammaisneuvoston 4.12.2025 § 86 aloitteeseen liikkumista tukevien palvelujen tilanteesta ja liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeen avaamisesta	36
§ 21		Vastauksen antaminen vammaisneuvoston 4.12.2025 § 87 aloitteeseen vammaispalvelujen sähköpostipalvelujen saamisesta saavutettavaksi ja toimivaksi	42
§ 22		Vammaisneuvoston lausuntojen ja esityksien tarkistaminen	46
§ 23		Muut asiat	48
§ 24		Ilmoitusasiat	50

§ 10

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

Käsittely**Päätös**

Puheenjohtaja päätti todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimitelimen kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimitelimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimitelimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 78 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden

avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

§ 11

Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi henkilöt Rautanen ja Silvander sekä
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet.

Käsittely

Jäsen Tynkkynen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.05.

Jäsen Virtanen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.07.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi henkilöt Rautanen ja Silvander sekä
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet palvelualuejohtaja Westergårdille, palvelulinjajohtaja Hokkaselle, hallintojohtaja Moisalalle, asuntohankepäällikkö Keskitalolle ja logistiikkapalvelujen päällikkö Dioville.

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Toimitella voi päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole

mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 79 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeudesta vammaisneuvosto päättää toimintasäännössään

5057/00.02.01/2025

Vammaisneuvosto 05.03.2026 § 12

§ 12

Vammaispalvelujen erityisen vaativan tuen asumisyksikön hankesuunnitelman esittelyn merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Keskitalo Tuomas

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä vammaispalvelujen erityisen vaativan tuen asumisyksikön hankesuunnitelman esittelyn tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Erityisen vaativan tuen asumisyksikön hankesuunnitelma

Aluevaltuusto on päättänyt 11.6.2024 § 36 palvelujen verkoston kehittämisen strategiset linjaukset. Linjausten mukaan vammaisten asumispalveluissa palvelujen verkosto mitoitetaan vastaamaan palvelutarvetta. Erityisen vaativan asumisen asiakaspaikkoja lisätään omassa palvelutuotannossa palvelustrategian mukaisesti.

Aluehallitus on päättänyt 10.2.2025 § 36 toimitilaohjelmasta, jolla toimeenpannaan valtuuston päättämiä palvelujen

verkoston linjauksia. Vammaispalveluiden erityisen vaativan tuen asumisyksikkö on toimitilo-ohjelman mukainen tilahanke ja sen hankesuunnitelma tuodaan aluehallituksen päätettäväksi.

Liitteenä olevassa erityisen vaativan tuen asumisyksikön hankesuunnitelmassa kuvataan

- palvelutuotannon tarve,
- tilahankkeen toteutustapa ja tilahankinnan strategiset periaatteet,
- asiakas- ja henkilöstövaikutukset, vaikutukset palveluverkkoon sekä
- hankkeen kokonaistaloudellinen tarkastelu, rahoitussuunnitelma ja aikataulu.

Erityisen vaativan tuen asumisyksikön toteuttamiskustannuksiin nostettavan lainan omavelkainen takaaminen

Hankesuunnitelman kohteena olevan erityisen tuen vaativan tuen asumisyksikön rakennuttaa ja vuokraa hyvinvointialueelle Uudenmaan Vammaispalvelut Oy. Uudenmaan Vammaispalvelut Oy esittää, että hyvinvointialue myöntäisi 100 % omavelkaisen takauksen hankkeen toteuttamista varten.

Omavelkaisen takauksen myöntäminen on arvioitu perustelluksi, koska yhtiön lainalleen saama takaus parantaa rahoittajien näkökulmasta lainan vakuusasemaa ja vaikuttaa siten suoraan yhtiön rahoituskustannuksiin, joista hyvinvointialue viime kädessä itse vastaa.

Omavelkaiselle takaukselle asetettujen oikeudellisten reunaehtojen arviointi

Hyvinvointialuelain 134 § 1 mom. mukaan hyvinvointialueen myöntämä laina taikka takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa hyvinvointialueen kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Hyvinvointialue ei saa myöntää lainaa

taikka takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Hyvinvointialueen edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla.

Hyvinvointialuelain 134 § 2 mom. mukaan hyvinvointialue voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu hyvinvointialuekonserniin, se on hyvinvointialueiden yhteisessä määräysvallassa, yhden tai useamman hyvinvointialueen ja valtion yhteisessä määräysvallassa taikka yhden tai useamman hyvinvointialueen ja yhden tai useamman kunnan yhteisessä määräysvallassa.

Hyvinvointialuelain 134 § 4 mom. mukaan hyvinvointialueen on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään. Näissä säädöksissä on kysymys ns. valtioneudesta. Hyvinvointialuelain perusteluissa todetaan mm. ”Mikäli julkisyhteisön antamat lainat tai takaukset eivät anna etua, ne eivät ole valtioneutua vaan niissä noudetaan tavanomaisia markkinaehtoja”.

Em. hyvinvointialuelain säännökset toteutuvat tässä tapauksessa, koska Uudenmaan Vammaispalvelut Oy on hyvinvointialueiden yhteisesti omistama yhtiö, hyvinvointialueen taloudellinen riski varmistetaan yhtiön pitkäaikaisella vuokrasopimuksella sekä vastavakuuksilla.

Aluevaltuusto on kokouksessaan 15.11.2022 § 81 päättänyt rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteista. Asiakirjassa määritellään tarkemmin ne ehdot, joilla hyvinvointialue voi halutessaan myöntää takauksia. Tämä päätös on valmisteltu päätöksentekoon em. asiakirjan mukaisesti.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain (611/2021) mukaan vammaisneuvostolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vammaisneuvosto arvioi olevan merkitystä vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vammaisneuvosto

tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hallintosäännön 42 §:n mukaan aluehallituksen tehtävänä on asettaa hyvinvointialueilla säädetyt vaikuttamistoimielimet ja huolehtia näiden toimintaedellytyksistä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

13/51

Vammaisneuvosto

§ 12

05.03.2026

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

4243/02.08.00/2025

Vammaisneuvosto 05.03.2026 § 13

§ 13

Lastensuojelun ympärivuorokautisten palvelujen hankinnan strategisten periaatteiden esittelyn merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Villgren Kati

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä lastensuojelun ympärivuorokautisten palvelujen hankinnan strategisten periaatteiden esittelyn tiedoksi.

Käsittely

Asuntohankepäällikkö Keskitalo poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 17.33.

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Tausta

Lastensuojelun ympärivuorokautisilla palveluilla tarkoitetaan lastensuojelulain (417/2007) 37 §:n mukaista, avohuollon tukitoimena järjestettävää lapsen yksin tai vanhemman kanssa yhdessä tapahtuvaa sijoitusta ja 49 §:n mukaista sijaishuoltoa. Palveluille yhteistä on ympäri vuorokauden saatavilla oleva tuki tai hoito ja huolenpito.

Lastensuojelun ympärivuorokautisten palvelujen tarjoaminen asiakkaalle perustuu lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tekemään arvioon ja päätökseen. Palveluita tarjotaan perheille, joiden kohdalla on huolta tai arviointiin perustuvaa tietoa siitä, että lapsen kasvuolosuhteissa on puutteita, jotka vaarantavat hänen kehitystään. Asiakkaan yksilöllinen tilanne ja tarjotulle palvelulle asetetut tavoitteet on kirjattu asiakassuunnitelmaan.

Nyt valmistelussa olevassa hankinnassa tullaan kilpailuttamaan toimeksiantosuhteinen perhehoito, toimeksiantosuhteinen vastaanottoperhetoiminta, ammatillinen perhehoito, perustason, erityistason ja vaativan tason laitoshoidon ja ympärivuorokautinen perhekuntoutus. Hankinta toteutetaan yhdessä Helsingin kaupungin, Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen, Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa. Sopimuskausi alkaa 1.1.2027.

Nykytila

Lastensuojelun ympärivuorokautisia palveluja järjestetään tällä hetkellä sekä omana että ostopalveluna.

Lastensuojelun ympärivuorokautisten palvelujen nykyinen hankinta on Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toteutettu yhteistyössä Helsingin kaupungin, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen sekä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Sopimuskausi on 1.1.2023-31.12.2026.

Kustannukset

Hankinnan arvioidut kustannukset laskennalliselle neljälle vuodelle ovat noin 240 000 000 euroa. Oman toiminnan osuus on noin 15 % ja ostopalveluiden osuus on 85 %.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain (611/2021) mukaan vammaisneuvostolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vammaisneuvosto arvioi

olevan merkitystä vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vammaisneuvosto tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hallintosäännön 42 §:n mukaan aluehallituksen tehtävänä on asettaa hyvinvointialueilla säädetyt vaikuttamistoimielimet ja huolehtia näiden toimintaedellytyksistä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikkumista tukevien palvelujen ajankohtaistiedon merkittäminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä liikkumista tukevien palvelujen ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Palvelulinjajohtaja Hokkanen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.44.

tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 19.00–19.10.

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Vammaisneuvostolle annetaan katsaus liikkumista tukevien palvelujen ajankohtaisista asioista.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

18/51

Vammaisneuvosto

§ 14

05.03.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

§ 15

Katsaus perhe- ja vammaispalvelujen ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä perhe- ja vammaispalvelujen ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Hallintojohtaja Moisala poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 19.01.

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Esittelijän ajankohtaiset asiat

Liitteet

Oheismateriaali

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 05.03.2026 § 16

§ 16

Vammaisneuvoston aloitteen "LUVN asiakasmaksujen maksukaton täyttymisen seurantavastuun siirto LUVNille, maksukaton seurannan digitalisointi, ja laskutuksen automaattinen katkaisu maksukaton täytyttyä" hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen

tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vammaisneuvoston esittää aloitteeksi seuraavaa:

LUVN asiakasmaksujen maksukaton täyttymisen seurantavastuun siirto LUVNille, maksukaton seurannan digitalisointi, ja laskutuksen automaattinen katkaisu maksukaton täytyttyä

LUVN ottaa vastuun asiakasmaksujen maksukaton täyttymisen seurannasta, maksukaton seurannan digitalisoinnista ja laskutuksen automaattisesta katkaisusta asiakasmaksujen maksukaton täytyttyä.

Vammaisneuvosto esittää, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

- otettaisiin käyttöön LUVN asiakasmaksujen maksukaton digitaalinen seuranta
- otettaisiin käyttöön automaattinen laskuttamisen lopettaminen maksukaton täytyttyä vähintään LUVNin itse laskuttamien maksujen osalta.
- toteutettaisiin, jos on teknisesti mahdollista sisällyttää seurantaan, kolmansien osapuolten maksukertymiä (HUS)
- tehdään selkokielen ja saavutettavaa asiakasohje ja maksuton palvelunumero

Perusteet

Asiakasmaksujen maksukaton täyttymisen seuraaminen on nyt asiakkaan vastuulla. Käytännössä asiakkaan tulee todistaa dokumentein LUVNille, että maksukatto on täyttynyt. LUVN jatkaa laskuttamista, kunnes asiakas on toisin todistanut. Tästä koituu taloudellista haittaa asiakkaille ja turhaa työtä kaikille osapuolille. Laskutuksen puhelinnumero on maksullinen asiakkaalle. Palvelunumeroiden tulisi olla maksuttomia. Asiakkaan vastuuttaminen maksukaton täyttymisen seurannasta on kohtuutonta, aiheuttaa ylimääräis-tä maksutaakkaa aiheuttomasti laskutetuista laskuista ja niiden selvittelystä maksullisessa puhelinpalvelussa. Ylimääräiset laskutetut asiakasmaksut ja niiden selvittely aiheuttaa turhaa työtä myös LUVNille. Digitalisoinnilla voidaan välttää turhat

laskut ja niiden hyvityslaskut; molemmat ovat tehotonta työskentelyä.

Hyvinvointialueen strategiassa linjataan:

- Teknologian hyödyntämisen edelläkävijyys; Paranna tuottavuutta hyödyntämällä älykkäästi digitaalisia ratkaisuja
- Vain tehokkain hyvinvointialue voi tarjota parhaat palvelut
- muuttaa palvelujärjestelmä kokonaisvaltaisesti asiakaslähtöisemmäksi
- Järjestämme ja uudistamme palveluja kestäväällä tavalla

LOPUKSI

LUVNin asiakasmaksujen maksukaton digitaalinen seuranta ja laskutuksen automaattinen katkaisu omavastuun täytyttyä on strategiassa linjattua tuottavuuden parantamista digitaalisilla älykkäillä ratkaisuilla.

Kaikissa palveluissa on suunnitelma työn automatisoinnista ja uusien digipalvelujen käyttöönotosta hyvinvointialueen ratkaisuja hyödyntäen. Maksukaton seurannan digitalisoiminen on tämän tavoitteen mukainen.

Osa hyvinvointialueista seuraa jo nyt asiakkaan puolesta maksukaton täyttymistä ja ilmoittaa siitä laskuissa asiakkaalle. Näin on tilanne ainakin Varsinais-Suomen hyvinvointialueella (Varha). Tämä on siis toteutettavissa tietojärjestelmissä. Vaikka seuranta ei tässä kohtaa kattaisi HUS laskuja, hyödyttäisi LUVN maksujen seuranta asiakkaita, sillä suurimmat laskut tulevat esimerkiksi asumispalveluista ja osastojaksoista.

Liitteet

Oheismateriaali

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

23/51

Vammaisneuvosto

§ 16

05.03.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

asiakasmaksu- ja laskutuspäällikkö

Päätöshistoria

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 05.03.2026 § 17

§ 17

Vammaisneuvoston aloitteen "palvelujen turvallisuudesta ja palvelujen merkityksestä osana hyvinvointia" hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Käsittely

Jäsen Ahlgren esitti aloitteesta poistettavaksi seuraavan lauseen:

"Näin on jo käynyt useamman kerran erään vammaisneuvoston jäsenen kohdalla, kun kotihoito ei tullut ajoissa paikalle kotiin."

Esitys rauennet kannattamattomana.

2. varapuheenjohtaja Koskinen esitti lausunnon kohtaa "Näin on jo käynyt useamman kerran erään vammaisneuvoston jäsenen kohdalla, kun kotihoito ei tullut ajoissa paikalle kotiin." Muutettavaksi seuraavaan muotoon:

"Vammaisneuvoston saamien tietojen mukaan hyvinvointialueella on useasti sattunut tilanne, jolloin kotihoito ei ole saapunut ajoissa paikalle. Tämän johdosta on seurannut, että asiakkaiden yhdenvertainen osallistumismahdollisuus luottamustoimen hoitamiseen on estynyt."

Esitystä kannatettu yksimielisesti.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti esittää aloitteeksi seuraavaa

Palvelujen turvallisuus ja niiden vaikutukset hyvinvointiin

Vammaisneuvosto on huolissaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tarjoamien ja valvomien palveluiden laadusta ja turvallisuudesta sekä siitä, miten palveluiden ongelmat ja puutteet voivat vaikuttaa niiden käyttäjien jokapäiväiseen elämään, turvallisuuteen ja hyvinvointiin.

Vammaisneuvosto edellyttää, että Länsi-Uusimaa varmistaa palveluidensa luotettavuuden ja käyttäjien turvallisuuden. Palveluiden tulee noudattaa vaadittuja standardeja ja vastata asiakkaiden tarpeisiin tehokkaasti.

Palvelujen heikentyminen ja toteutetut säästötoimet voivat muodostaa riskin asukkaiden turvallisuudelle sekä kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille. Tällaiset muutokset saattavat lisätä yksinäisyyden ja syrjäytymisen kokemuksia, kasvattaa mielenterveyden haasteita sekä heikentää arjen turvallisuutta.

Vammaisneuvosto vaatii, että säästötoimenpiteiden vaikutukset arvioidaan perusteellisesti. Arvioinnissa on tärkeintä varmistaa turvallisuus, mutta lisäksi tulee huomioida käyttäjien elämänlaatu ja hyvinvointi. Myös uuden vammaispalvelunlain ja sosiaalihuoltolain ensisijaisuusperiaatteen myötä palveluita myönnettäessä tulee huomioida käyttäjien elämänlaatu, hyvinvointi ja arjen turvallisuus.

Perustelut

Osa palveluista ei täytä luotettavuusvaatimuksia, mikä voi aiheuttaa käyttäjille epävarmuutta ja turvattomuutta. Esimerkiksi kuljetuspalveluissa ilmenevät häiriöt, kuten taksin myöhästyminen tai saapumatta jättäminen, heikentävät luottamusta palveluun ja estävät usein sen hyödyntämisen kokonaan.

Osa palveluista ei täytä käyttäjien tarpeita ja voi rajoittaa osallisuutta sekä itsenäistä toimintaa. Esimerkiksi henkilökohtaisen avun korvaaminen kotipalvelulla johtaa siihen, että käyttäjä on sidottu kotiin. Vammaisneuvoston

saamien tietojen mukaan hyvinvointialueella on useasti sattunut tilanne, jolloin kotihoito ei ole saapunut ajoissa paikalle. Tämän johdosta on seurannut, että asiakkaiden yhdenvertainen osallistumismahdollisuus luottamustoimen hoitamiseen on estynyt.

Palvelujen hankaluudet eivät rajoitu vain vammaispalveluihin, vaan monet muutkin palvelut ovat käyttäjille vaikeita ja aiheuttavat erilaisia ongelmia. Pitkät käsittely- ja odotusajat hidastavat tarvittavien palvelujen saantia, huolestuttavat asukkaita sekä rasittavat heidän mielenrauhaansa.

Hyvinvointialueen on lisättävä yhteistyötä ja viestintää kuntien kanssa, jotta niiden palvelut yhdessä ja aidosti tukevat myös vammaisten ihmisten hyvinvointia, osallisuutta ja turvallisuutta juuri siinä ympäristössä ja arjessa, jossa käyttäjä asuu ja elää.

Hyvinvointialueilla on lakiin perustuva velvollisuus edistää alueensa asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta sekä järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Hyvinvointialueen vastuun tulee konkretisoida myös niiden asukkaiden arjessa, jotka joutuvat käyttämään hyvinvointialueen tuottamia palveluja.

ja

2. lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Selostus

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vammaisneuvoston esittää aloitteeksi seuraavaa:

Palvelujen turvallisuus ja niiden vaikutukset hyvinvointiin

Vammaisneuvosto on huolissaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tarjoamien ja valvomien palveluiden laadusta ja turvallisuudesta sekä siitä, miten palveluiden ongelmat ja puutteet voivat vaikuttaa niiden käyttäjien jokapäiväiseen elämään, turvallisuuteen ja hyvinvointiin.

Vammaisneuvosto edellyttää, että Länsi-Uusimaa varmistaa palveluidensa luotettavuuden ja käyttäjien turvallisuuden. Palveluiden tulee noudattaa vaadittuja standardeja ja vastata asiakkaiden tarpeisiin tehokkaasti.

Palvelujen heikentyminen ja toteutetut säästötoimet voivat muodostaa riskin asukkaiden turvallisuudelle sekä kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille. Tällaiset muutokset saattavat lisätä yksinäisyyden ja syrjäytymisen kokemuksia, kasvattaa mielenterveyden haasteita sekä heikentää arjen turvallisuutta.

Vammaisneuvosto vaatii, että säästötoimenpiteiden vaikutukset arvioidaan perusteellisesti. Arvioinnissa on tärkeintä varmistaa turvallisuus, mutta lisäksi tulee huomioida käyttäjien elämänlaatu ja hyvinvointi. Myös uuden vammaispalvelunlain ja sosiaalihoitolain ensisijaisuusperiaatteen myötä palveluita myönnettäessä tulee huomioida käyttäjien elämänlaatu, hyvinvointi ja arjen turvallisuus.

Perustelut

Osa palveluista ei täytä luotettavuusvaatimuksia, mikä voi aiheuttaa käyttäjille epävarmuutta ja turvattomuutta. Esimerkiksi kuljetuspalveluissa ilmenevät häiriöt, kuten taksin myöhästyminen tai saapumatta jättäminen, heikentävät luottamusta palveluun ja estävät usein sen hyödyntämisen kokonaan.

Osa palveluista ei täytä käyttäjien tarpeita ja voi rajoittaa osallisuutta sekä itsenäistä toimintaa. Esimerkiksi henkilökohtaisen avun korvaaminen kotipalvelulla johtaa siihen, että käyttäjä on sidottu kotiin. Myös riittämättömät avustajatunnit voivat heikentää mahdollisuuksia osallistua

yhteiskunnalliseen toimintaan, harrastustoimintaan sekä sosiaaliseen elämään. Näin on jo käynyt useamman kerran erään vammaisneuvoston jäsenen kohdalla, kun kotihoito ei tullut ajoissa paikalle kotiin.

Palvelujen hankaluudet eivät rajoitu vain vammaispalveluihin, vaan monet muutkin palvelut ovat käyttäjille vaikeita ja aiheuttavat erilaisia ongelmia. Pitkät käsittely- ja odotusajat hidastavat tarvittavien palvelujen saantia, huolestuttavat asukkaita sekä rasittavat heidän mielenrauhaansa.

Hyvinvointialueen on lisättävä yhteistyötä ja viestintää kuntien kanssa, jotta niiden palvelut yhdessä ja aidosti tukevat myös vammaisten ihmisten hyvinvointia, osallisuutta ja turvallisuutta juuri siinä ympäristössä ja arjessa, jossa käyttäjä asuu ja elää.

Hyvinvointialueilla on lakiin perustuva velvollisuus edistää alueensa asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta sekä järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Hyvinvointialueen vastuun tulee konkretisoida myös niiden asukkaiden arjessa, jotka joutuvat käyttämään hyvinvointialueen tuottamia palveluja.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

palvelualuejohtaja, perhe- ja vammaispalvelut, palvelulinjajohtaja, perhe- ja vammaispalvelut, palvelujen järjestäminen

Päätöshistoria

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

29/51

Vammaisneuvosto

§ 17

05.03.2026

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 05.03.2026 § 18

§ 18

Vammaisneuvoston lausunnon "soveltamisohjeen laatimista ja monikanavaista tiedottamista uudesta vammaispalvelulaista" hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä lausunnon esityksen mukaisesti ja lähettää lausunnon vastuussa olevalle viranhaltijalle tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Vammaisneuvosto linjasi 5.2.2026 § 9 kokouksessaan, että vammaisneuvosto tekee oman lausunnon koskien aluevaltuuston 9.12.2025 § 108 valtuutettu Salovaaran aloitteeseen "soveltamisohjeen laatimista ja monikanavaista tiedottamista uudesta vammaispalvelulaista". Vammaisneuvoston lausunnon on valmistellut vammaisneuvoston puheenjohtajisto.

Vammaisneuvosto esittää lausunnossaan seuraavaa:

Vammaisneuvosto osoittaa kiitoksensa aloitteen tekijälle Taru Salovaaralle sekä lausunnon allekirjoittaneille valtuutetuille. Aloitteen perustelut ovat asiantuntevia ja kuvaavat hyvin tilanteen vakavuutta.

Neuvosto tukee kaikkia valtuustoaloitteessa esitettyjä ehdotuksia ja korostaa niiden nopean toteutuksen tärkeyttä.

Ehdotamme lisäksi, että ilmaisjakelulehtiin julkaistaisiin vammaisliite kerran tai kahdesti vuodessa samalla tavalla kuin ikääntyneiden palveluista on tehty

Perustelut

1. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue laatii viipymättä soveltamisohjeen uuteen vammaispalvelulakiin kuten muutkin hyvinvointialueet ovat tehneet

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella pitäisi olla selkeät ja yhtenäiset ohjeet uuden vammaispalvelulain soveltamiseen, kuten muillakin hyvinvointialueilla. Vammaisneuvoston mukaan vammaispalveluiden käsikirjan käyttäminen ei vastaa erillisen soveltamisohjeen laatimista. On tärkeää, että perusteet ovat avoimesti kaikkien hakijoiden ja luottamushenkilöiden nähtävillä.

2. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tiedottaa uuden vammaispalvelulain muutoksista asiakasta asiakaskontakteissa sekä laajasti myös muualla kuin hyvinvointialueen nettisivuilla.

Kaikilla vammaispalveluiden asiakkailla ei ole mahdollisuutta hakea tietoa verkkosivuilta. Tiedon tulee olla helposti saavutettavaa, selkeää ja tarjolla myös paperimuodossa. Asiakkaille voidaan tiedottaa esimerkiksi yleiskirjeen välityksellä. Palveluopas tulee tarjota vammaisille henkilöille samalla tavalla kuin ikääntyneille on jo laadittu oma palveluopas.

Asiakastapaamisten yhteydessä on velvollisuus esitellä asiakkaalle ne palvelut, joihin hänellä on oikeus

sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti.

3. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue selvittää mahdollisuutta tarjota Seniori-infon kaltaista vammaispalveluihin kohdennettua puhelinpalvelua

Vammaispalvelujen puhelinaikaa on nyt lyhennetty ja sähköpostin käyttöä rajoitettu. Koska vammaispalvelut voivat olla monimutkaisia, käyttäjät tarvitsevat hallintolain mukaista neuvontaa. Puhelinpalvelut tulisi siirtää numeroihin, jotka sisältyvät tavallisiin puhepaketteihin. Useimmilla hyvinvointialueilla palvelunumerot onkin jo muutettu pois 029-alkuisista numeroista.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 05.03.2026 § 19

§ 19

Vastauksen antaminen vammaisneuvoston 4.12.2025 § 85 aloitteeseen hajusteettomuuden paremmasta huomioinnista hyvinvointialueen tiloissa

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Sarekoski Kimmo
Ojaniemi Pasi

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä alla olevan vastauksen vammaisneuvoston aloitteeseen tiedoksi

Vastaus vammaisneuvoston aloitteeseen

Nykytila Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ohjeistuksesta hajusteettomuudesta ja hajusteiden käytöstä

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ei tällä hetkellä ole annettuna sellaista yhteistä ohjeistusta hajusteiden käytöstä tai hajusteettomuudesta, joka kattaisi sekä työntekijä- että asiakastilat. Useilla työpaikoilla hajusteettomuus on huomioitu työpaikkakohtaisilla ohjeistuksilla ja asiaa on myös käsitelty työpaikkakokouksissa ja yksikköpalavereissa. Joillakin työpaikoilla on myös edellisistä organisaatioista peräisin olevia ohjeistuksia, huomiokylttejä ja tiedotteita hajusteettomuudesta työntekijöiden tiloissa kuten pukuhuoneissa ja sosiaalityötiloissa. Hajusteettomuus ja vahvojen hajusteiden käytön välttäminen on huomioitu useiden työpaikkojen yhteisissä pelisäännöissä kuten esim. Tietokylä, Otaniemi ja Kamreerintie 2, Espoon keskus.

Asiakastilojen tai tilaisuuksien osalta ei ole yhtenäisiä tai yhteisiä ohjeistuksia hajusteettomuudesta. Tila- tai tilaisuuskohtaisia ohjeistuksia on olemassa.

Vastausta aloitteeseen valmisteltaessa on tietoon tullut, että työsuojeluvaltuutetut ovat kokeneet käytännöt LUVN:lla hajusteettomuuden suhteen kirjaviksi ja epäyhtenäisiksi. Henkilöstöltä on myös tullut toisinaan esille toiveita yleisestä ohjeistuksesta hajusteettomuudesta sekä työntekijä- että asiakastilojen osalta. Hajusteisiin liittyviä häiriötilanteita koskien löytyi Laadun ja riskienhallintajärjestelmästä (LaRi) kolme ilmoitusta työntekijän tuoksuista. Oireina toiselle henkilölle ilmoitettiin aiheutuneen päänsärkyä ja henkistä ärsyyntymistä. Asiakkaisiin liittyviä vastaavia ilmoituksia ei hakusanoilla "tuoksu", "haju" tai "parfyymi" löytynyt LaRin asiakas- ja potilasturvallisuusilmoituksista. Sinänsä asiakas- tai potilasturvallisuuteen liittyviä ilmoituksia tehdään eri aiheista kaikkiaan toistakymmentä tuhatta vuodessa.

ja

2. todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Puheenjohtaja Kuusela esitti, että vammaisneuvosto toteaa vammaisneuvoston aloitteeseen annetun vastauksen riittämättömäksi. Esitystä kannatettu yksimielisesti.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä vastauksen vammaisneuvoston aloitteeseen tiedoksi ja

2. todeta annetun vastauksen vammaisneuvoston aloitteeseen riittämättömäksi.

Selostus

Hyvinvointialuelain (611/2021) 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa

hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

henkilöstöjohtaja, palvelukeskuksen johtaja

Päätöshistoria

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 05.03.2026 § 20

§ 20

Vastauksen antaminen vammaisneuvoston 4.12.2025 § 86 aloitteeseen liikkumista tukevien palvelujen tilanteesta ja liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeen avaamisesta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Diov Leila
Hokkanen Timo

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä alla olevan vastauksen vammaisneuvoston aloitteeseen tiedoksi

Vastaus vammaisneuvoston aloitteeseen

Vastaukset on esitetty kysymyskohtaisesti ja vastauksen lopussa on annettu vastaus toimintaohjeen avaamiseen liittyvään aloitteeseen.

1. Sovellus tulee saada lainmukaisesti digisaavutettavaksi sekä käytettäväksi myös erilaisilla apuvälinetekniikoilla. Sovelluksen karttanäkymä tulee toteuttaa niin, että myös ruudunlukuohjelmien käyttäjät voivat hyödyntää sitä.

Vastaus:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tarjoaa kuljetuspalvelujen asiakkaiden käyttöön RideIT -sovelluksen, jolla asiakas voi tilata tai perua matkoja. RideIT sovelluksen saavutettavuutta kehitetään yhteistyössä Goforen saavutettavuusasiantuntijoiden ja sovelluksen tarjoajan

IntoIT:n kanssa. Sovelluksen saavutettavuusarviointi tehdään WCAG 2.1 A7AA periaatteen mukaisesti Goforen toimesta.

Sovelluksen kehityksen aikataulu:

3/2025 1. saavutettavuusarviointi Gofore

3–4/2025 käyttöä estävien tai käyttöä merkittävästi haittaavien havaintojen korjaustoimenpiteet

5/2025 sovelluksen käyttö aloitetaan

11/2025 2. tarkistava saavutettavuusarviointi Gofore

12/2025–1/2026 havaintojen korjaus

3/2026 3. tarkistava saavutettavuusarviointi Gofore

2026 sovelluksen karttanäkymän saavutettavuuden arviointi

Sovelluksen saavutettavuus toteutetaan lain mukaisesti (Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (306/2019)). Lain mukaisesti kartat ja karttapalvelut eivät kuulu kyseisen lain piiriin, joten saavutettavuusvaatimukset eivät koske palvelussa olevaa karttatoimintoa.

Ymmärrämme asiakastarpeen karttatoimintojen saavutettavuuteen ja tulemme tarkastelemaan sovelluksen karttatoimintojen saavutettavuutta erikseen vuoden 2026 aikana.

2. Vapaaehtoinen yhdistely tulee sallia. Vammaisneuvosto on ehdottanut alusta asti vapaaehtoisen yhdistelyn käyttöönottoa, kun ollaan menossa samaan paikkaan tai lähdeettäessä samasta paikasta.

Vastaus:

Aluehallitus on päättänyt yhdistelyn käyttöönotosta kaikkiin kuljetuksiin. Kuljetusten yhdistely on käytössä lähes kaikkialla Suomessa yhteiskunnan järjestämissä kuljetuksissa ja sillä pystytään varmistamaan kuljetusten turvallinen ja tehokas saavutettavuus koko Länsi-Uudenmaan alueella.

Automaattisesti tehtävän yhdistelyn lisäksi kuljetuspalvelun asiakkaalla on mahdollisuus omatoimiseen kuljetuksen yhdistelyyn. Asiakas voi tilauksen yhteydessä ilmoittaa samaan kyytiin tulevan toisen kuljetuspalveluun oikeutetun henkilön nimen tai asiakasnumeron. Molemmilta matkustajilta kuluu yksi matka, omavastuu veloitetaan kerran kyydin tilaajalta.

3. Vakiotaksin myöntämisperusteet tulee saada läpinäkyviksi. Vakiotaksin myöntämisperusteiden tulee pohjautua siihen, että

kuljetuspalvelun käyttö hankaloituu tai vaikeutuu kuljettajan tai kaluston vaihtumisen vuoksi. Vakiotaksioikeus ei ole erityisetu, vaan välttämätön tukimuoto niille käyttäjille, joille vaihtuvat kuljetusjärjestelyt aiheuttavat merkittäviä toiminnallisia haittoja, turvattomuutta tai riskejä. Vakiotaksin käyttöoikeuden myöntämisperusteet tulee avata selkeästi ja läpinäkyvästi. Asiakkaiden tulee ymmärtää, millä kriteereillä päätökset tehdään ja millä perusteella oikeus myönnetään tai evätään.

Vastaus:

Oikeus vakiotaksiin on määritelty toimintaohjeessa seuraavasti: "Erityisin perustein asiakkaalle voidaan myöntää oikeus matkustaa saman kuljettajan kyydillä (ns. vakiotaksioikeus), jos kuljettajien vaihtuminen estää kuljetuspalvelun käyttämisen asiakkaan vamman tai sairauden vuoksi. Vakiotaksioikeus voidaan myöntää erityistapauksissa myös silloin, mikäli asiakkaan vamma tai sairaus edellyttää erityisen kuljetuskaluston käyttöä."

Vammaissosiaalityössä noudatetaan vammaispalvelujen käsikirjan määrittelyjä myös vakiotaksioikeuden osalta. Käsikirja korostaa, että palvelun on vastattava asiakkaan yksilölliseen tarpeeseen. Vakiotaksioikeus voidaan myöntää, jos se on välttämätöntä vammasta tai sairaudesta johtuvan syyn vuoksi. Perusteita voivat olla:

Turvallisuus ja kommunikaatio: Asiakas ei kykene kommunikoimaan vieraan kuljettajan kanssa tai hänellä on vaikea kielellinen erityisvaikeus.

Psyykkiset syyt: Esimerkiksi vaikea autismi tai paniikkihäiriö, jossa outo kuljettaja tai epävarmuus noutajasta aiheuttaa kohtuutonta ahdistusta.

Fyysiset syyt: Asiakas tarvitsee erityistä apua, jota vain hänen tilanteensa tunteva kuljettaja osaa antaa (esim. vaativat siirtymiset tai apuvälineiden käsittely).

4. Liikunta- ja harrastusvälineiden kuljettaminen tulee olla mahdollista.

Vastaus:

Asiakkaan on mahdollista kuljettaa mukanaan liikunta- ja harrastusvälineitä osana matkatavaroitaan.

Kuljetusjärjestelmän asiakasprofiilissa määritellään asiakkaalle liikkumisen tuen päätöksen mukaisesti oikeanlainen

kuljetuskalusto, johon asiakkaan mukana mahdollisesti kulkevien avustajan, saattajien sekä matkatavaroiden tulee mahtua.

5. Saattaminen kohteeseen tulee määritellä uudelleen.

Vastaus:

Saattamisen kokonaisuus on käsittelyssä vammaispalveluilla ja henkilökuljetuksilla kevään 2026 aikana. Saattamisen kokonaisuus tuodaan vammaisneuvoston kommentoitavaksi ennen käyttöönottoa.

6. Kukkaromalli tulee ottaa käyttöön mahdollisimman pikaisesti ja kukkaron koko tulee määritellä läpinäkyvästi.

Vastaus:

Kukkaromallin projektointi ja aikataulutus on käynnissä. Kukkaromalli määrittelyineen tuodaan vammaisneuvostoon kommentoitavaksi ennen käyttöönottoa.

Vammaisneuvoston esittämien kysymysten lisäksi aloitteen lopuksi todetaan, että liikkumista tukevien palvelujen toimintaohje tulee avata. Toimintaohjeen muuttaminen muuttuneen lainsäädännön mukaiseksi ei edellytä toimintaohjeen avaamista kokonaisuudessaan.

Toimintaohjeeseen tulee kuitenkin tehdä täsmennyksiä ja korjauksia. Täsmennyksiä ja korjauksia tulee tehdä mm: seuraaviin asioihin:

- pykäläviittaukset on tarkistettava
- yksilöllisen arvioinnin korostaminen palvelutarpeen arvioinnissa
- lakien ensisijaisuuden ja viimesijaisuuden tarkempi määrittely toimintaohjeeseen
- 1.1.2026 voimaan tulleen elämänvaihesäännöksen huomioiminen
- matkustusalueisiin liittyvät täsmennykset

ja

2. todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Jäsen Penttilä esitti, että vammaisneuvosto toteaa vammaisneuvoston aloitteeseen annetun vastauksen

riittämättömäksi. Esitystä kannatettu yksimielisesti.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä vastauksen vammaisneuvoston aloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta annetun vastauksen vammaisneuvoston aloitteeseen riittämättömäksi.

Selostus

Hyvinvointialuelain (611/2021) 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

palvelualuejohtaja, perhe- ja vammaispalvelut, palvelulinjajohtaja, perhe- ja vammaispalvelut, logistiikkapalvelujen päällikkö

Päätöshistoria

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 05.03.2026 § 21

§ 21

Vastauksen antaminen vammaisneuvoston 4.12.2025 § 87 aloitteeseen vammaispalvelujen sähköpostipalvelujen saamisesta saavutettavaksi ja toimivaksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Hokkanen Timo

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä alla olevan vastauksen vammaisneuvoston aloitteeseen tiedoksi

Vastaus vammaisneuvoston aloitteeseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on siirtymässä vaiheittain pois sähköpostin käytöstä asiakasviestinnässä. Muutoksen taustalla ovat tietoturva-vaatimukset sekä tarve varmistaa viestinnän luotettavuus ja asiakasasioiden oikea ohjautuminen. Samalla hyvinvointialueella on otettu käyttöön uusi digitaalinen asiointipalvelu Lunna, joka mahdollistaa turvallisen yhteydenpidon asiakkaiden ja ammattilaisten välillä. Myös eduskunnan oikeusasiamies on ratkaisussaan EOAK/2648/2024 ohjannut Länsi-Uudenmaan hyvinvointialuetta olemaan käymättä asiakasasioita sähköpostin välityksellä, mikäli kyseessä ei ole riittävän vahva salaus eivätkä osapuolet ole tunnistettavissa.

Perinteinen sähköposti ei ole sosiaalipalveluissa käyttövarma kanava, sillä tavallisiin viesteihin sisältyy usein henkilötietoja. Turvaposteihin liittyi teknisiä riskejä, jotka saattoivat estää

viestien avaamisen tai viivästyttää niiden käsittelyä, jos esimerkiksi viestin käsittelyä ei voitu heti sen saavuttua aloittaa. Sähköpostiin perustuva asiointi ei tällöin kaikissa tapauksissa täyttänyt asiakkaiden oikeusturvan tai asiakasohjauksen sujuvuuden edellytyksiä. Lunna on tarjonnut tähän ratkaisun: viestintä on vahvasti tunnustettua ja tietoturvallista, viestejä voidaan ohjata Lunnan sisällä oikeisiin palveluihin ja asiakas voi lähettää myös liitteitä turvallisesti.

Käyttämämme digiasiointialusta Lunna on hankittu noudattamaan digitaalisten palvelujen saavutettavuusvaatimuksia, ja sen käyttöliittymä tukemaan erilaisia apuvälineitä sekä johdonmukaista asiointia eri käyttäjäryhmille. Alustan kehittämisessä hyödynnetään WCAG 2.1 -kriteerejä, jotta palvelu olisi mahdollisimman esteetön. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on tehnyt palvelusta oman saavutettavuusarvioinnin, jolla on tunnustettu yhdenvertaisen asioinnin kehitystarpeita, joita edistetään jatkuvassa vuoropuhelussa alustatoimittajan kanssa. Lisäksi kehitämme jatkuvasti ohjeita Lunnan käyttöön eri asiakasryhmille, ja tarjoamme digitukea alueen asukkaille asiakaspalvelumme kautta (<https://www.luvn.fi/meilla-asiakkaana/asiakaspalvelu/digitaaliset-palvelut-ja-digituki#section-7684>).

Hyvinvointialueen asiakaspalvelu antaa yleistä neuvontaa palveluista ja auttaa ohjaamaan oikean palvelun piiriin. Asiakaspalvelu palvelee asiakkaita joka arkipäivä klo 8–16 välillä puhelimitse ja sähköpostitse sekä kuulovammaisia myös tekstiviestitse. Vammaispalveluihin voi olla yhteydessä ensisijaisesti Lunnan ja puhelinpalvelun kautta. Puhelinpalvelun aukioloaikoja on laajennettu. Lisäksi hyvinvointialueella valmistellaan uuden puhelinjärjestelmän hankintaa, jossa painotetaan entisestään käytettävyyttä ja asioinnin helppoutta. Työntekijät voivat edelleen käyttää asiakkaan asian hoitamisessa sähköpostia, jos se arvioidaan siinä tilanteessa tarkoituksenmukaisimmaksi tavaksi asian käsittelyyn.

Palveluiden hakeminen on edelleen mahdollista kolmella tavalla: (1) sähköisellä hakemuksella, joka integroidaan suoraan asiakastietojärjestelmään, (2) pdf-lomakkeella, jonka voi toimittaa turvallisesti Lunnassa, sekä (3) paperisella

hakemuksella. Sosiaalipalvelujen neuvonnassa työskentelee vammaispalveluihin perehtyneitä ammattilaisia, ja asiakkaan yhteydenotto siirretään tarvittaessa vammaissosiaalityöhön.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kehittää asiakasohjausta jatkuvasti, jotta yhteydenotto olisi sujuvaa, tietoturvallista ja yhdenvertaista kaikille asiakkaille. Palveluita, asiakaskokemusta ja digitaalista asiointia kehitetään vaiheittain. Osassa palveluista uudistuminen on jo edennyt pidemmälle, asiakasryhmien erilaisuutta ja tarpeita on tunnistettu sekä heidän asiakkaaksi tuloaan uudistettu. Osan palveluista kanssa kehitystyö on vasta edessä ja sähköpostin roolia osana palveluita arvioidaan kehitystyön edetessä.

ja

2. todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hyvinvointialuelain (611/2021) 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano**

palvelualuejohtaja, perhe- ja vammaispalvelut, palvelulinjajohtaja, perhe- ja vammaispalvelut

Päätöshistoria

Vammaisneuvoston lausuntojen ja esityksien tarkistaminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä lausuntojen ja esityksien tarkistamisen tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hallintosäännön 83 §:n mukaan hyvinvointialueen jäsenellä sekä hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimillä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelualueet pyytävät lausuntoja eri asiakokonaisuuksista luottamus- ja vaikuttamistoimielimiltä.

Liitteet

Oheismateriaali

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

47/51

Vammaisneuvosto

§ 22

05.03.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Oheismateriaali

Otsikko

Vammaisneuvoston lausunnot ja kokouksissa jätetyt aloitteet vuonna 2025-2026.

Päivitetty 20.2.2026.

Muut asiat

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä muut asiat tiedoksi.

Käsittely

1. varapuheenjohtaja Valtonen esitti, että vammaisneuvostossa käsitellään ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden palveluasumisen tilannekuvaa. Esitystä kannatettu yksimielisesti.

1. varapuheenjohtaja esitti, että vammaisneuvostossa käsitellään laajasti sosiaali- ja terveyspalvelujen seurantaa. Esitystä kannatettu yksimielisesti.

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Vammaisneuvoston muut asiat.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

49/51

Vammaisneuvosto

§ 23

05.03.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

§ 24

Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Vammaisneuvoston tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

1. Seuraava vammaisneuvoston kokous torstaina 23.4.2026 klo 17.00 alkaen.

Liitteet

Oheismateriaali

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 10, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24

Muutoksenhakukielto

Vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto) päätöksistä ei voi hakea muutosta, koska vaikuttamistoimielimet eivät ole hyvinvointialuelain 35 § :ssä tarkoitettuja hyvinvointialueen toimielimiä, jotka ovat hyvinvointialueen viranomaisia ja jotka voivat käyttää julkista valtaa. Niille ei siten voida delegoida toimivaltaa.